

התורה והשכינה מוסרת עצמה לשריפה...

יעל נסיך שבכל יום עמנו משמעות חדשה אמר מורינו הגר"ד דיסקין שליט"א, בימים אלו רואים זאת בחוש, בכל יום שעובר בשלום זה נס בפני עצמו. ב"ה זכינו שישנה רגיעה יחסית וחזרנו לבית מדרש ברחמים גדולים, גם מה שמדברים בחוץ על העתיד ב"ה בתוך הבית מדרש כעת רגוע - חסדי ה' כי לא תמו.

נעצור לרגע ונתבונן מה רוצים מאיתנו באמת, על מה עשה ה' לנו - אבל לא מה הסיבה, אלא ללמוד מה קרה ואיפה אנחנו יכולים לשנות פה משהו בתמונה.

כתב המגן אברהם (תק"פ סק"ב ובמשנ"ב סקט"ז) [וזה גם נוגע לפרה"ש] 'איתא בכתבים שראוי לכל בר ישראל לבכות על שריפת התורה שמכח זה נמסרה התורה לקליפות, המקום יחזירנה לנו ב"ב. וכתב התניא ביום השישי פרשת חקת נהגו יחידים להתענות, שבאותו היום נשרפו כ"ד קרונות מלאים ספרי תלמוד והלכות והגדות בצרפת. גם בשנת ת"ח שני קהלות גדולות באותו יום'. שריפת כ"ד הקרונות היה ביום ט' תמוז יום השישי פרשת חקת, ונקבע לפי פרשת השבוע ולא לפי תאריך בחודש כבשאר צומות, שמתוך שאלת חלום נודע שיום הפרשה גורם גזירת התורה, זאת חקת התורה מתרגמין 'דא גזירת אורייתא' (עכ"ל באר היטב).

ואם נעמיק יותר נראה מהי גזירת התורה שהיתה שם. בספר אוצרות הרמח"ל (ח"ד עמ' שמט) יש אגרת ששלח הרמח"ל לרבו המהר"י באסן על ששרפו ספרי התלמוד באיטליה, כותב הרמח"ל 'ומתחילה אומר ענין זה של גזירת התורה שהיו, מאין יצא- כי אין דבר בלי שורש. וסוד וזאת חקת התורה מתרגמין ודא גזירת אורייתא, לדעת שכאן נרמז ענין זהו סוד הדבר, ענין שריפת הפרה הוא שהשכינה מוסרת עצמה לשריפת הדין החזק להציל את ישראל, לכן כשהיה בית המקדש ואפר פרה אדומה השכינה מסרה עצמה באפר הפרה, **עכשיו שאין בית המקדש ואין אפר פרה הוצרכה התורה עצמה בעוונותינו הרבים להשרף על ישראל**, וזה מתקן גם את גלות התורה, והאמת שהגדר לזה כמו שכתוב בפרשה "אדם כי ימות באהל" בשעה שישאל ממיתים עצמם על התורה. ולכן נוסד פסוק זה בריש פרשה זו ולא פרשה אחרת. ומסיים הרמח"ל 'והאמת שבמקומות אלו קטרוגי התורה יותר כי יותר לא המיתו עצמם, והלכו אחרי הנאות העולם כמו בכל איטליה...' דברים מזעזעים.

אם ראינו שנסגרו לנו כל בתי כנסיות ומדרשות ולא רק לנו אלא בכל העולם כולו, האין זה שריפת התורה הקדושה?! לא נעשית כזו בישראל מעולם... ודאי שיש כאן שריפת התורה שנתמעט בכבוד בית ד'. (כשישיבת וואלוז'ין נסגרה אמרו שזה חורבן בית שלישי... ובדין עאכ"כ). מלבד מה שהגמ' בשבת (קה, ב) אומרת שיש חיוב קריעה על כל אחד מישראל כשנמצאים לידו בשעת פטירתו אף אם אינו קרוב, משום שכל אחד מישראל הוא כספר תורה שנשרף, וביותר

רגע למחשבה

ד ורש היה המשגיח הגה"צ ר' מאיר חדש זצ"ל ישנה פרשה שתומה ופרשה פתוחה ולמה, ליתן רווח בין פרשה לפרשה! וכך היה מנהגו כפי שקיבל מהסבא מסלבודקא זצ"ל שבכל שיחה אמר דבר מה המתין מעט ורק אז המשיך, אף פעם הוא לא אמר שיחה ברצף אחד, ור' מאיר היה מסביר שהרווח נותן לאדם להתבונן רגע במה שנאמר ולהפנים. הרבה בבת אחת קשה לעכל - צריך רווח, כשיש רווח בין פרשה לפרשה אומרים לך תחשוב, תתבונן, תפיק מכל לקחים...

כלפי מה דברים אמורים, הנה היו לנו כעת רצף של פרשיות שלא נתנו מנוח, היתכן דור דעה גדול כזה שישגה עד כדי כך - בבהעלותך התאוה תאוה, בשלח מרגלים ובקורח מחלוקת וכבוד, היתכן?! ובפרשה הבאה שוב פעם בלעם - כמשה אצל אומות העולם - אף אם הוא גוי איך יכל להמרות את פי ה', נשגב מבינתנו.

בפרשת השבוע 'חקת' ישנה עצירה מסוימת, בפרשת חקת אומרים לנו לעזוב לרגע את השכל, להפסיק את מרוץ החיים ולהתבונן, רגע של מחשבה. (חוקה חקתי וגזירה גזרתי).

הדוד הגה"צ ר' אליה מישקובסקי זצ"ל ראש הישיבה ורבה של כפר חסידיים נסע פעם עם נהג מונית, וכדרכם של נהגים שבאים להראות עד כמה שהם מלומדים ולא סתם 'בעל עגלה', אמר הנהג תראה נכון אני נראה חילוני, אבל אל תחשוב אותי ככה, אני כן 'אוחז' מהתורה, בתורה יש דברים יפים, אבל האמת היא שהתורה מעכבת קצת, היא לא נותנת להתקדם, התורה אוסרת את הטכנולוגיה המתקדמת היא לא מוכנה להשתלב... הרב לא ענה לו... לאחר כמה דקות הגיע לרמזור אדום ונעצר הנהג, התחיל הרב לרטון מדוע אתה עוצר, אתה לא יודע שאני ממחר... אמר לו הנהג, מה הרב לא יודע שיש אדום... שאלו ר' אליה ומה בכך... וכך חזר הדבר ונשנה פעם ופעמיים, בפעם השלישית הנהג כמעט יצא מדעתו ואמר, כבוד הרב אם הרב לא רוצה לנסוע איתי הרב יכול לרדת עכשיו, אני לא נוסע באדום זה פיקוח נפש! אני מוכרח לעצור באדום... אמר לו ר' אליה עכשיו אתה מבין, גם אם התורה מעכבת את הטכנולוגיה זה פיקוח נפש, יש לפעמים שהעצירה מצילה חיים, בלי העיכוב הזה של התורה הכל היה אבוד. זה פיקוח נפש...

דוד המלך מחדש חידוש גדול ומרוב חשיבותו מקדים דוד ואומר "אשכילך ואורך בדרך זו תלך, איעצך עיני" (תהלים לב, ח) - בא ואתן לך השכלה, דוד בא לומר דרך חיים. והנה בפסוק שאחר"ז ממשיך דוד את עצתו "אל תהיו כסוס כפרד אין הבין במתג ורסן עדין לבלום" (שם, ט) אומר כאן דוד המלך דבר גדול, סוס, חמור יש להם מרוצה בחייהם אין להם שכל להבין מה מעשיהם, הם עושים מה שאומרים להם והולכים לאן שלוקחים אותם כי אין להם שכל, אומר דוד 'אל תהיו כסוס כפרד' לך נתנו שכל - בא ותחשוב רגע...

הצדיקים בעצמם שקשה מיתתן כשריפת בית אלוקינו, ולדאבוננו בימי הקורונה אבדנו רבים כאלו, ובוודאי כשבית אלוקינו נסגר בפנינו...

וזה הרי ודאי השכינה ששורפת עצמה בשביל ישראל וכדברי הכל יקר בפרשת כי תצא עה"פ ויהפוך ה' אלוק' לך את הקללה לברכה, עפ"י הגמ' בסנהדרין (קה, ב) שלא נתקימה בהם בישראל שום קללה מקללות בלעם מלבד קללה זו של בתי כנסיות ומדרשות שהקב"ה הפך את הקללה בעצמה שהיא תהיה ברכה, וכיצד יתכן, והוא על דרך מה שאמרו בגמ' בקידושין (לא, ב) מזמור לאסף - קינה לאסף מבעי, אלא על שפך חמתו על עצים ואבנים ולא על בשר ודם. אף כאן נסגרו בתי כנסיות ולא שפך חמתו על בשר ודם, - כלומר 'התורה מוסרת את עצמה להריגה למען כלל ישראל'.

'זאת חקת - גזירת התורה - אדם כי ימות'

ודא גזירת אורייתא - בשל מה היא באה. אמר הרמח"ל שזהו המשך הפרשה 'אדם כי ימות באוהלי שדרשו ע"ז חז"ל שיהיה ממית עצמו עליה, לנו חסר בעמל התורה ומחפשים איך ליהנות מהעוה"ז, ואעפ"כ התורה בעצמה על אף שחטאו נגדה, היא בעצמה באה ומוסרת את עצמה, העיקר שיהודים ימשיכו להתקיים - נורא.

ואנו עלולים לבוא מכך לבושה גדולה שבעוד זמן מה בסליחות בעשי"ת נתחנן ונבקש 'תורה הקדושה התחנני בבקשה' בו בזמן שאנחנו גרמנו לה להשרף. וכעין דברי התומר דבורה על 'יושע עוון ופשע' שבי"ג מידות, מביא התומר דבורה ע"ז את הפסוק 'רחץ ה' צואת בת ציון' כביכול הקב"ה רוחץ את צואת העוונות של כלל ישראל, והבושה עצומה- איך אתה כביכול מטריח את המלך, ואיך לא יבוש האדם מלחטא בו בזמן שברור לו שהמלך בעצמו יקנח צואת עוונותיו...

על זאת עשה ה' לנו- על ביטול תורה, על חוסר בעמל התורה, כאיטליה שהלכו אחר ההנאות, דווקא שם נשרפה התורה, מפחיד! וכן כתב הג"ר ליב מאלין בהקדמה לחוברת של בני ישיבת מיר בשנחאי, שדוקא בגרמניה, שם התחילה תנועת ההשכלה, והחלו למעט בתורה ולהחליפה בחכמות חיצוניות -משם צמחה השואה, נורא!

ר' יעקב אומר העוה"ז דומה לפרוזדור בפני העוה"ב הכן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין (אבות ד, טז) אמר המשגיח הגה"צ ר' אורי וייסלבום שליט"א היום התהפכו היוצרות, את העוה"ז אנו ממלאים בכל טוב, נותנים לעצמנו את מירב התנאים, ולעוה"ב, אנו משערים שיהיה טוב... 'כי ימות באהלי זה מה שחסר וזה מה שמביא את רע הגזירה.

(הגאון רבי יענקל'ה גלינסקי זצ"ל בתחילת כל דרשה היה מתחיל במשנה הזו עם בניגון המיוחד שלו - כובש הלב ר' יעקב אומר העוה"ז דומה לפרוזדור בפני העוה"ב וכו', בהלוינו הספיד נכדו- בן של הגר"ח ברמן והתחיל לנגן את הניגון שלו במשנה הזו - ר' יעקל'ה היה השעון מעורר של הדור הזה, השעון מעורר איננו - אם אדם לא יעורר את עצמו מה יועילו המוסרים).

דא גזירת אורייתא בשל מה היא באה- אדם כי ימות באהל, וכדי לתקן את גזירת התורה מוכרחים להמית עצמנו באהלה של תורה.

רק בעמל התורה נבטל את הגזירה לגמרי

כאמור אכן ב"ה אנו היום במצב יותר טוב, חזרנו כבר לבית מדרש, נתפייסה מדת הדין, אך כעת עלינו לעבוד לפייס את התורה על מה שעוללנו לה,

זאת ועוד. בשנת תשי"ד כאשר עלה הגאון ר' אהרון קוטלר זצ"ל לארץ כיבדוהו לדבר בישיבת פוניבז', היה זה שבת חקת ולפני שניגש ר' אהרון לדבר ביקש הרב מפוניבז' להקדימו, והביא את דברי הילקו"ש בפרה"ש, על נבוכדנצר כתוב 'וישרוף את בית ה' ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלים ואת כל הבית הגדול שרף באש' הבית הגדול מהו? - הרי בית ה' כבר נשרף, בית המלך נשרף, כל בתי ירושלים נשרפו, מהו הבית הגדול הזה ששרף נבוכדנצר? - אמרו חז"ל זהו בית המדרש של ר' יוחנן בן זכאי, ולמה נקרא הבית הגדול לפי שהיו משבחים ומקלסין בו גבורתו של הקב"ה.

וממשיך הילקוט 'ולקח עץ ארוז ואזוב ושני תולעת', ולקח - נבוכדנצר, עץ ארוז ואזוב ושני תולעת הם חנניה מישאל ועזריה שהשליכם לכבשן, והשליך אל תוך שריפת הפרה - קטל המון שביבא דנורא - האש שבה נשרפו חנניה מישאל ועזריה פרצה החוצה ושרפה את כל הסובבים והרגה את כולם.

אמר הפוניבז' רב היתה שואה ארוורה, בסופו של דבר היא נגמרה, איך היא נגמרה - את הטובים והחשובים שהיו לכלל ישראל גדולים וענקים בתורה הגר"א וסרמן, הגר"מ זמבא הגר"א גרודזינסקי ועוד הי"ד, אלו הם החנניה מישאל ועזריה שכשהשליכו אותם לאש פרצה האש החוצה ושרפה את כל הצוררים ימ"ש.

וע"ז ממשיך הפסוק 'ואסף איש טהור את אפר הפרה'. איש טהור זה הקב"ה, ואסף את אפר הפרה - אלו גלויותיהם של ישראל, למקום טהור - זה ירושלים.

ובהתרגשות הגדולה שאפפה אותו היתה ההרגשה כי העשן עדיין בתוך העינים, עדיין נראים כל מאורעותיהם של הנאצים ימ"ש, אך מזימתם פסקה מתוך הכבשן של אותם גדולים וצדיקים. הרב מפוניבז' ור' אהרון קוטלר לא הסתפקו בדיבורים, אלא הם היו מקימי עולה של תורה מחדש לאחר השואה, הם הקימו מחדש את הבית הגדול מתיבתא דר' יוחנן, להחזיר לעמ"י את החנניה מישאל ועזריה.

לצערנו במגיפה האחרונה רבים וטובים בחו"ל ובארץ נלקחו מאתנו, אין ספק שהם עוצרים את המגיפה, אך תפקדנו נשאר לחזק את הממית עצמו עליה - כדי שתגמר המגיפה לגמרי...

קול דמי אחינו זועקים אלינו מן האדמה, ומצטרפים לקול בכיה של התורה הקדושה, באמרם הקרבנו קרבן גדול עבורכם, שלא יהיה לחינם, וכמו שנאמר לשוא הכיתי בניכם ובנותיכם והם לא למדו מוסר, אמרו למלאך המשחית הרף.

דבר כזה שאין יד אדם משגת, אין פה שום דבר טבעי, אין ספק שהתרופה היא לא טבעית, ליתוש של טיטוס התרופה היא לא בחיסון! מרן שר התורה שליט"א אמר, אם נעשה מה שהקב"ה רוצה מאיתנו זה יפסק. התורה נשרפה בגלל שביטלנו אותה, וכדי לבטל את הגזירה זה מה שמוטל עלינו- להתחזק בעמל התורה.

מכח העמל מקבלים מתיקות בתורה

לפני כמה שנים היתה קבוצה של בחורים מאור אלחנן לצעירים שקיבלו על עצמם עול תורה - לגמור את קידושין, ובתמורה לכך לקחו אותם לכמה מגדולי ישראל בב"ב להתברך, ולשאול אותם עצות, הם עלו למרן ראש הישיבה זיע"א וליבלחט"א מרן שר התורה שליט"א ולמרן פוסק הדור הגר"י קרליץ זצ"ל. הם באו לשלשתם עם שתי שאלות האחת- איך מגיעים למתיקות התורה, והשאלה השנייה- הרי אנחנו בחורים צעירים ומכיון שאנו נוסעים באוטובוסים והולכים בדרכים והמכשלה גדולה

מה נעשה כדי לקיים ולא תתורו ולשמור את העינים כראוי?

השאלה השניה קשורה יותר לפרשיות הקודמות שלח וקרח והשאלה הראשונה שייכת לפרשת חקת... על השאלה השניה ענה להם מרן רה"י עצה פשוטה להוריד את העינים ולחשוב בלימוד... והיא על דרך דברי הרמב"ם (סוף הלכות איסורי ביאה) שאין מחשבת העריות שורה אלא על בלב פנוי מהחכמה. מרן שר התורה כדרכו הביא פסוק שצריך לעצום את העינים "עוצם עיניו מראות ברע" לא מספיק להוריד את העינים צריך לעצום אותם כדי להינצל... ומרן פוסה"ד ענה, כל עצה שיש ושיאמרו לכם לא יכולה לעזור לגמרי, זה אחד מהדברים שרואים בחוש איך שאלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו, מה שכן, כל אחד ללא יוצא מן הכלל אם הוא רק רוצה באמת ומשתדל ומתפלל על זה משמים עוזרים לו...

ובמה שנוגע אלינו זה השאלה השניה 'איך מגיעים למתיקות התורה', מרן רה"י ענה 'אין כזה דבר לפסוח על כל ההתחלות קשות!' אין דרך אחרת, אי אפשר להצליח אם לא עוברים את ההתחלות הקשות, זה דבר שהוכח במציאות, אלא שאחרי הקושי יש את ההבטחה מכאן והילך יערב לכם. וזה כבר נותן לנו תחושה של הקלה מההתחלה, עצם זה שיודעים שבסוף מקבלים מתיקות ומכאן ואילך יערב לכם, אבל אי אפשר לברוח מזה...

מרן שר התורה שליט"א אמר להם, הדרך להגיע למתיקות התורה זה רק אם יש יראת שמים ובכדי להגיע לירא"ש צריך ללמוד מוסר.

וכשבאו למרן פוסה"ד זצ"ל, א"ל הגר"י, זה שהתורה מתוקה זה סגולה של תורה, וכבר כתב מרן החזו"א שכל סגולותיה נאמרו על עמלה - אם רוצים לקבל מתיקות בתורה זה רק עם עמל התורה, ועמל זה אומר שלא לבטל את הזמן, לא לצאת מהלימוד לכל שטות, וכשיש עמל יש מתיקות.

אם בטלת מן התורה יש לך בטלים רבים...

סיפר לי הרב ד"ר הרט שפ"א נכנס אדם למרן שר התורה והלה הגיש למרן מכתב מלא בצרות שעוברות עליו, וכשייים הגר"ח לקרא שאל אותו 'יש"ס אתה כבר יודע' - הוא לא הבין מה עם כל הצרות האלו איפה עוד יש לו מקום ללמוד ולדעת את הש"ס... א"ל הגר"ח אני לא מבין, את כל הצרות אתה כותב ואת הצרה העיקרית שכחת, אם אתה לא יודע ש"ס זה הצרה הגדולה, אם זה יהיה הצרות שלך כל הצרות שכתבת יחלשו (וכמו שכו' בחובה"ל דאגתי ממך הרחיקה ממני דאגותי, אנחתי ממך הרחיקה ממני אנוחותי). - ואז גם יסתדרו הרבה דברים, וכמו שאחז"ל כל המקבל עליו עול תורה מעבירים ממנו עול של שאר דברים...

כשלמדתי בישיבת חברון הסבתא ע"ה היתה גרה ממש בסמיכות לישיבה, ומידי פעם דודי הראש ישיבה של כפר חסידים היה מגיע לבקר את אמא שלו, היה פעם שהגעתי יחד עם בחור מהבחורים הטובים בישיבה והבחור ניגש לר' אליה ושאל אותו על איזה בעיה שיש לו בזמן האחרון והוא ביקש עצה, א"ל הדוד תראה, זו אכן בעיה ואני לא יודע לה פתרון אבל תרשה לי לנחש שאתה בזמן האחרון לא לומד מספיק... א"ל הבחור נכון, מאיפה הראש ישיבה יודע... - ובישיבה עצמה אף א' לא הרגיש זאת, א"ל ר' אליה בעיות מסוג זה בדרך כלל באים לאלו שלא לומדים, תלמד ותראה שזה יעלם מאליו. וזה כבר מפורש בחז"ל כל המתרפה מן התורה יסורים מכוערים באים עליו... ואם בטלת מן התורה יש לך בטלים רבים עמה... ועוד כהנה רבות.

בתוך העמל התורה ישנם חלקים רבים, אחד מהחלקים הם הענין של חזרה על הלימוד, לחזור עוד פעם ועוד פעם אף שאין זה קל, כך גדלים.

היה פעם בחור שהגיע לבית הגאון ר' יחזקאל אברמסקי זצ"ל שאל אותו ר' יחזקאל כמה פעמים אתה חוזר על מה שאתה לומד, ענה הבחור אני לומד ופעם אחת חוזר, קרא ר' יחזקאל לאשתו - ריזלי את שומעת, מהבחור הזה כבר לא יצא אברמסקי... ככה לא לומדים. חיבים לחזור עד ידיעה ברורה שהיו דברי תורה מחודדים בפיך.

פשטים רבים נאמרו בכונת חז"ל 'ממית עצמו עליה', בחזו"א כותב שהכונה להמית את העצמו' - את הרצונות של עצמו וזוהי מיתה שתהיה בעליה.

יש אכן הרגש מסוים. ממית את 'עצמו' עליה, לא לחשוב על עצמו בכלל, שיעניין אותו רק הפשט בסוגיא, וכשלא מבין לברר אצל חבר ולא להתבייש, לא הבישן לומד הורונו חז"ל, (כך קיבלנו מהג"ר אפרים ברודיאנסקי זצ"ל).

וכע"ז על הבחור שלמה סטוצקי ז"ל מיישיבת אור ישראל שהיה מיוחד ומתמיד גדול, בספר שהוציאו לזכרו מספר החברותא שלו שהוא אמר לו פעם אני מתפלל לקב"ה שיעזור לי להבין את הסוגיה - לא אכפת לי אם אני יאמר מעצמי פשט או שהחברותא יבין את הפשט והוא יגיד לי, העיקר להבין את הפשט - ממית את 'עצמו' אין אני.

השטן רוצה להבין...

דבר נוסף, מספר הגאון ר' ברוך מרדכי אזרחי שליט"א שהיה פעם שר' ירוחם יצא מהישיבה במיר וראה ב' בחורים הולכים ברחוב עם התפילין ביד, ניגש אליהם ר' ירוחם ושאל אותם מאיפה אתם חוזרים, אמרו מבית הכנסת, ולמה אתם לא מתפללים בישיבה, אמרו - אצלנו אין הבדל בין תפילה בבית הכנסת לתפילה בישיבה זה אותו הדבר... הודיע להם ר' ירוחם - תחפשו לכם ישיבה אחרת כי אין הבדל אם אתם במיר או בישיבה אחרת...

הגאון ר' ברוך מרדכי אמר שהפשט בזה, שודאי הוא לא זרק אותם על שלא היו בתפילה בישיבה, אלא שר' ירוחם ראה והבין שהפכו את זה לשיטה, כאלו בחורים זה הרת אסון...

לנו יש מהלך אחר, באילת השחר עה"ת בפרשת השבוע שואל מרן רה"י זיע"א, שרש"י אומר לפי שהשטן ואומות העולם מונין את

ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חקה, גזרה היא מלפני אין לך רשות להרהר אחריה. שואל מרה"י השטן בא ללעוג לנו שאנחנו עושים דברים בלי טעם, נו אז מה אנחנו עונים לו - כן אנחנו עושים בלי טעם! מה התשובה!?

אמר מרה"י יסוד; היצה"ר לא מחפש לומר לך שאין טעם - בדיוק הפוך, השטן רוצה שתחפש ושתמצא טעם, כך הוא יוכל יותר להניא אותך, ברגע שיש לך הסבר למה לעשות מתחילים הסברות איפה אין את הטעם הזה, על מי זה לא שייך, וכך מתחילים לקצץ בנטיעות...

וממשיך מרן זיע"א ואומר לאחרונה יש אנשים שחקרו ובררו שאכילת חזיר לא טובה לבריאות, ומביאה מחלות, וחושבים שעשו דבר טוב, שבלי טעם נראה מחוסר הבנה, והם כביכול מצדיקים את דיני התורה, וטעות גדולה בידם, כי זה השטן רוצה - טעמים, ואם הטעם זה בגלל המחלות יכולים לגלות שיש סוג בלי מחלות וכל כיוצ"ב ולעבור ולמצוא היתרים, והתורה אומרת זאת חקת התורה, גזירה היא ואל תהרהר, אל תחפש טעמים, ולא צריך טעמים, זה המצוה שצריך לקיים כמו שנצטווית.

יש בחורים שמסבירים למה להתפלל בישיבה, כי אז מתפללים יותר טוב ויותר בכוונה, והם אומרים לי אין הבדל, ממילא אני יכול להתפלל במקום אחר.

לסוג בחורים כאלו - שעל כל דבר יש להם הסבר משלהם, ולמה להם זה לא נוגע, ואותם זה לא מחייב - כזה בחור באמת לא שייך לרוממות של בחורים בישיבת מיר, ור' ירוחם אכן דאג להוציא אותם מהישיבה.

לגופו של דבר מרן הרב שך זיע"א כשדבר פעם בישיבה על הצורך להתפלל בישיבה, אמר שאם בחורים יפסיקו להתפלל בישיבה, גם אם ילמדו טוב אח"כ במשך היום, הוא הראשון לסגור את הישיבה על מסגר ובריה.

ובאמת מונח בזה עוד הרגש נוסף, שהנה מרן הרב שך זיע"א אמר, מה יותר קל לאדם לקבל חוקים או משפטים - וודאי חוקים למשל אם נשאל אדם תסביר לי למה אופטלגין מועיל לכאבי ראש וכדור אחר לכאבי גב ובטן וכיוצ"ב, התשובה חד משמעית ככה זה, אין מה להתסביר, כך הקב"ה חקק בבריאה שזה עוזר לזה וזה עוזר לזה. וכן למה מגרעין אחד שנוטעים צומח עץ גדול עם הרבה גרעינים ופירות, תהיה התשובה זהה.

וזה שעונים לאומות העולם והשטן, זה חוק ומציאות שהקב"ה חקק בטבע שזה מטרה, וזה המציאות, ומה שייך לחפש טעמים על זה.

צריך לדעת שמה שקיבלנו מרבתינו זיע"א, ששמירת סדרי הישיבה זה היסוד להצלחה, הוא כחוק, (ועל אף שיש לו גם טעם), והראיה שמי ששמר הצליח, ואחרים נכשלו.

מרן הגר"מ פיינשטיין זצ"ל שואל דהנה הפסוק אומר בפרשת ואתחנן (ד, ו) "ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים, אשר ישמעון את כל החוקים האלה, ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה, והרי כאן מדבר על חוקים שאומות העולם לועגים עלינו ואיך הפך להיות כי היא חכמתכם, (ונקח דרך משל משלנו - להבין את פירושו - הנה ידוע כשב"ב רק התחילה ועדיין לא ראו באופק את מה שנהיה אח"כ, מ"מ מרן החזו"א זיע"א יעץ לכל מי שהיה לו כסף, להשקיע ולקנות קרקע בב"ב, והיו שלעגו לאלו שנשמעו, וכי מה החזו"א מבין במסחר, והרי הקרקעות אז היו זולות מאד, כי לא היה אז סיבה להאמין שפעם יתברר להשקעה טובה, ואכן הפקחים שעבדו עם השכל שלהם לא השקיעו, ואלו ששמעו לחזו"א וסמכו עליו, יכולים לחתן היום את כל הילדים שלהם בכבוד, והראשונים מתחרטים בכל לבם - אבל כבר מאוחר...).

וכך מיישב הגר"מ זצ"ל בתחילה הם אכן לועגים, כי אין לזה טעם, אבל אחרי שרואים שדוקא זה שהביא אותם לכאלה דרגות, ולכזו קרבת ה' עם כל הנפלאות, אז מלאך רע על כרחו יאמר אמן "רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה" שהיה לכם את החכמה לסמוך על הקב"ה ולא לחשוב סברות משלכם, ולהפסיד הכל.

וכך הם סדרי הישיבה, הכוללים שישי שב"ק תפילה ומוסר, יש כאלו שמהטעמים שלהם סבורים שלהם זה לא נוגע ולא שייך, אבל אח"כ כשגדלים בחיים ורואים את ההבדלים הגדולים שנבעו מאלו ששמעו - וזה מציאות מוכחת ומוכרחת - אז גם הם רואים שזה 'חוק' ההצלחה, וכך הקב"ה טבע בבריאה, ואין מה לערער עליה עם כל מיני סברות בדויות, והחיים אח"כ מראים כמה זה צודק, ורק עם חכם ונבון - אלו ששמעו - הצליחו.

מעשה איש ופקודתו - לכל בן תורה יש תפקיד

והנה הגאון רבי שניאור זצ"ל מביא בשם אביו מרן הגאון רבי אהרן קוטלר זיע"א, לפרש את תפילת ר"ה 'מעשה איש ופקודתו' דהיינו שלכל אחד יש תפקיד בבריאה, וע"ז הוא נידון אם קיים את תפקידו. תפקיד גדול ורב חשיבות ניתן היום ל'בני התורה' להגן על העולם כולו בזכותם, כי רק הם אלו שבמסירות נפשם לתורה, נגד זה אין השטן יכול לעמוד.

והנה חז"ל אומרים שהרבנן הם הנטורי קרתא שהם בכח זכותיהם שומרים על העיר, והשמירה שאנו עושים על העיר מחייבת אותנו, הלא אם נדע על רופא שידוע חיסון לנגיף אך אין לו רצון להציעו לרבים נחשבה לרוצח, גם אנו, אסור לנו להרפות לרגע הרי מרן שר התורה אמר שהכל תלוי בנו.

התורה מסרה את עצמה לשרפה גם בזמן הזה, התורה באה להציל אותנו מגזירות קשות, היא מעדיפה להציל יהודי מאשר לשמור על כבודה, אנו תפקידנו להמשיך ולאהוב את התורה להראות לה כמה שאכן אנו כן רוצים אותה ולא נתרשלנו בה, לפייס אותה, ואדרבא אפי' במצב הזה שהתורה מתוך הדחק - עם מסכות על הפנים ולא הכל הולך כשורה... אנו גם מוסרים עצמנו עבורה, כי גם אנו אוהבים אותה... ומרן רה"י הגאון ר' גרשון אדלשטיין שליט"א אמר בשם החזו"א שתורה מתוך הדחק גם הקב"ה אוהב את זה.

עלינו להתחזק ולהשמר כמה שיותר, להחזיק בחיזוקים בתורה ובתפילה, ובפרט בכבוד בית המדרש, שלא לדבר שיחה בטלה בבית מדרש, - הגאון ר' יהודה צדקה זצ"ל עמד פעם ומחק דבר מה בכניסה לבית הכנסת, הדבר היה תמוה בעיני הרואים, ואז הבחינו שהיה כתוב שאסור לדבר בשעת התפילה וזה לא נכון, בשו"ע נפסק שאסור לדבר בכלל בבית הכנסת וכ"ש בשעת התפילה...

בואו ונכבד את בית הכנסת ובית המדרש, נפייס את התורה, נכבד את התורה שבע"פ, והיתוש הקטן הזה שאיננו יודעים מהו, בזכות קול התורה לא יוכל להחזיק יותר מעמד, זה הפטיש שהכה על הקורנס ואז היתוש של טיטוס נפחד ולא עשה כלום, התורה זה השמירה שלנו, הדבר היחידי שיעזור לנו כנגד שטן המשחית.

ונוכה באמת לשבתי בבית ה' כל ימי חיי לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו.

לדיווג הגון במהרה
רפאל מנחם בן יונה

לע"נ
הר"ר משה אריה גבריאל
ב"ר אהרן זצ"ל נויבירט
גלב"ע ט' תמוז תשע"ח
תנצב"ה

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור לתרומות והנצחות: 054-843-6282
לקבלת הגליון במייל: 4166058@gmail.com